

CRITERIOS

DE

EVALUACIÓN

4º DE PRIMARIA

DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual establix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

DOCUMENTO PUENTE

CRITERIOS DE EVALUACIÓN 4º primaria CASTELLANO LENGUA Y LITERATURA

BLOQUE 1. LENGUA ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR

4ºCLL.BL1.1 Participar en coloquios sobre temas escolares, conversaciones, entrevistas y diálogos para resolver conflictos escuchando con atención, poniéndose en el lugar del otro, respetando el contenido del discurso del interlocutor y expresando sus ideas y opiniones de manera

4ºCLL.BL1.2 Reconocer las ideas principales, secundarias y algunos datos específicos de la información verbal y no verbal de textos orales del ámbito escolar y social expresando su opinión sobre el contenido del mensaje .

4ºCLL.BL1.3 Producir de forma guiada textos orales de los géneros habituales del nivel educativo, respetando la estructura de los mismos y utilizando el vocabulario, la entonación y dicción y los recursos no verbales correctamente además de un lenguaje respetuoso.

4ºCLL.BL1.4 Memorizar y reproducir, de forma guiada, textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.

4ºCLL.BL1.5 Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor, e imitando, mediante simulación y con ayuda de guías, las estructuras y el lenguaje propios de estos textos.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER

4ºCLL.BL2.1 Leer de forma guiada, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus gustos y preferencias.

4ºCLL.BL2.2 Interpretar, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social anticipando y comprobando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices, destacando ideas principales y secundarias, localizando información específica que dé respuesta a preguntas planteadas realizando inferencias y expresando su opinión sobre el contenido.

4ºCLL.BL2.3 Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar, información de forma responsable y reconociendo que puede no ser fiable, con las orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, y utilizarla en las tareas de aprendizaje.

4ºCLL.BL2.4 Utilizar de manera autónoma las bibliotecas de aula y de centro y de forma guiada las bibliotecas del entorno social próximo para buscar información y seleccionar lecturas personales y reconocer y utilizar de forma responsable sus espacios y reconocer y respetar las normas de funcionamiento.

4ºCLL.BL2.5 Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como apadrinamientos lectores, clubs de lectura, etc. para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, en el desarrollo de algunas actividades.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

4ºCLL.BL3.1 Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con ayuda de guías y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, manteniendo la estructura de los mismos, con un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.

4ºCLL.BL3.2 Realizar con supervisión el proceso de revisión de textos escritos, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada para mejorar el producto final y presentarlo cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.

4ºCLL.BL3.3 Utilizar, de forma guiada, la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva, reconociendo que puede no ser fiable, mediante tablas, cuadros sinópticos, gráficos o herramientas sencillas de edición de contenidos digitales, para utilizarla en la redacción de textos o en las tareas de aprendizaje utilizando diversos recursos de forma responsable.

BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA LENGUA

4ºCLL.BL4.1 Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos, detectando errores y resolviendo sus dudas con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.

4ºCLL.BL4.2 Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios *online* e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.

4ºCLL.BL4.3 Reconocer la concordancia de los elementos constitutivos de la oración para construir oraciones simples adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas mediante un proceso guiado de reflexión individual y colectiva.

4ºCLL.BL4.4 Diferenciar las características geográficas de las lenguas de España para reconocerlas en producciones orales y escritas, propias o ajenas, tanto dentro como fuera del ámbito escolar.

4ºCLL.BL4.5 Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.

4ºCLL.BL4.6 Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.

4ºCLL.BL4.7 Participar en equipos de trabajo realizando la parte de tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos de forma respetuosa y utilizando el diálogo igualitario.

4ºCLL.BL4.8 Interactuar y compartir con supervisión contenidos digitales a través de las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC, aplicando buenas formas de conducta, utilizando un lenguaje no discriminatorio y previniendo, denunciando y protegiendo a otros de las malas prácticas.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

4ºCLL.BL5.1 Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos que caracterizan las novelas, poesías, canciones y obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.

4ºCLL.BL5.2 Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre la propia tradición cultural a través de la lectura o audición reflexiva de los textos literarios, de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, con orientaciones del adulto y la ayuda de sus compañeros, para ampliar sus conocimientos, y utilizarla en las tareas de aprendizaje, reconociendo que la información puede ser no fiable.

4ºCLL.BL5.3 Escribir de forma colaborativa, siguiendo guías y modelos y con sentido estético y creatividad, relatos breves, poemas y obras de teatro sencillas que traten temas de su interés, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel.

4ºCLL.BL5.4 Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones de textos literarios y no literarios adecuados al nivel y representaciones teatrales, aplicando con sentido estético y creatividad las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN 4º primaria MATEMÁTICAS	
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES MATEMÁTICAS	
4ºMAT.BL1.1. Analizar enunciados de problemas relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno próximo utilizando diferentes estrategias como: identificación de enunciados que no planteen problemas y estimación de una posible respuesta sin la realización de cálculos.	
4ºMAT.BL1.2 En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas, utilizar diferentes estrategias como la identificación de enunciados con unas operaciones dadas previamente y la utilización de operaciones matemáticas, comprobando numéricamente la solución encontrada y comunicando con claridad, oralmente y/o por escrito el proceso seguido a través de la reflexión y el diálogo.	
4ºMAT.BL1.3 Reconocer y utilizar el vocabulario del área del nivel educativo cuando intercambia informaciones con otros alumnos o con los adultos para explicar el proceso seguido al realizar las tareas de aprendizaje y expresar lo que ha aprendido en el proceso de autoevaluación de las tareas realizadas.	
4ºMAT.BL1.4 Seguir instrucciones de tareas de aprendizaje manteniendo la atención mientras las realiza adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, pidiendo ayuda si la necesita.	
4ºMAT.BL1.5 Planificar la realización de un producto o una tarea proponiendo un plan ordenado de acciones, seleccionar los materiales y evaluar el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.	
4ºMAT.BL1.6 Buscar y seleccionar, de forma guiada, información de fuentes variadas proporcionadas por un adulto sobre temas de interés del área para realizar tareas utilizando los diferentes recursos de forma responsable.	
BLOQUE 2. NÚMEROS	
4ºMAT.BL2.1 Interpretar y expresar el valor de números naturales y fracciones sencillas en recetas, repartos de tartas, pizzas, estadísticas en deportes, indicadores de depósitos.	
4ºMAT.BL2.2 Operar con los números naturales con estrategias de cálculo (mental, estimación, calculadora, propiedades de los números) y procedimientos (algoritmos, calculadora) más adecuados según la naturaleza del cálculo para evaluar resultados, y extraer conclusiones en situaciones de compra-venta (rebajas, impuestos, presupuestos-reformas,...), de logística (distribución de recursos, planificación de viajes...) y otras.	
4ºMAT.BL2.3 Aplicar las equivalencias numéricas entre fracciones básicas ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$) sus decimales y porcentajes para intercambiar y comunicar mensajes en situaciones de rebajas, repartos...	
BLOQUE 3. MEDIDAS	
4ºMAT.BL3.1 Identificar y seleccionar los instrumentos de medida (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz), para realizar con exactitud mediciones de distintas magnitudes (longitud, superficie, peso/masa, capacidad y tiempo) en entornos reales (mercado, calle, competiciones,...) y expresar el resultado con la precisión que el instrumento permita.	
4ºMAT.BL3.2 Transformar las unidades de medida más usuales de la misma magnitud (longitud, peso/masa, capacidad y tiempo) cuando así lo requiera la situación planteada (comparación, ordenación, estimación, medida, cálculo) en entornos reales o simulados.	
4ºMAT.BL3.3 Medir ángulos con el semicírculo graduado para nombrarlos, compararlos, transportarlos en contextos simulados.	
BLOQUE 4. GEOMETRÍA	
4ºMAT.BL4.1 Reproducir y clasificar figuras planas en base a alguna de sus propiedades con los recursos apropiados (regla, semicírculo graduado, compás, tijeras, programas de geometría dinámica, etc.) utilizando el vocabulario adecuado, para formalizar modelos geométricos.	
4ºMAT.BL4.2 Encontrar la superficie de rectángulos y triángulos construidos sobre tramas, papel milimetrado, geoplano, etc. expresando el resultado en unidades no convencionales.	
4ºMAT.BL4.3 Reproducir y clasificar cuerpos geométricos con los recursos apropiados (polígonos encajables, polígonos troquelados, desarrollos planos y programas informáticos de geometría dinámica) utilizando el vocabulario adecuado, para formalizar modelos geométricos.	
4ºMAT.BL4.4 Describir posiciones y movimientos para orientarse en un plano sencillo, un croquis, un dibujo... con coordenadas, distancias, ángulos, giros	
4ºMAT.BL4.5 Identificar y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas procedentes de los medios de comunicación escrita en las que aparecen los elementos geométricos del nivel como obras pictóricas, fotografías, grabados, ilustraciones, cómics, diseño gráfico y publicidad expresando de forma dialogada sus opiniones y preferencias.	
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD	
4ºMAT.BL5.1 Leer e interpretar la información contenida en distintos gráficos y tablas para extraer información sobre los sucesos representados.	
4ºMAT.BL5.2 Predecir la probabilidad de un suceso utilizando fracciones sencillas (por ejemplo, ¿cuál es la probabilidad de obtener cara o cruz al lanzar una moneda?, ¿cuál es la probabilidad de obtener un número par al lanzar un dado?...), utilizando estas predicciones en situaciones de juegos de azar.	

CRITERIS D'avaluació 4t primària VALENCIÀ LLENGUA I LITERATURA

BLOC 1. LA LLENGUA ORAL. PARLAR I ESCOLTAR

4tVLL.BL1.1 Participar en col·loquis sobre temes escolars, conversacions, entrevistes i diàlegs per a resoldre conflictes escoltant amb atenció, posant-se en el lloc de l'altre, respectant el contingut del discurs de l'interlocutor i expressant les seues idees i opinions de manera ordenada.

4tVLL.BL1.2 Reconéixer les idees principals, secundàries i algunes dades específiques de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social expressant la seu opinió sobre el contingut del missatge.

4tVLL.BL1.3 Prodir de forma guiada textos orals dels gèneres habituals del nivell educatiu, respectant-ne l'estructura i utilitzant el vocabulari, l'entonació i dicció i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge respectuós.

4tVLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, de manera guiada, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu prèviament escoltats o llegits en diferents formats aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.

4tVLL.BL1.5 Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressant la seu opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitant, per mitjà de simulació i amb ajuda de guies, les estructures i el llenguatge propis d'estos textos.

BLOC 2. COMUNICACIÓ ESCRITA. LLEGIR

4tVLL.BL2.1 Llegir de manera guiada, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons els seus gustos i preferències.

4tVLL.BL2.2 Interpretar, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social anticipant i comprovant hipòtesis a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacant idees principals i secundàries, localitzant informació específica que done resposta a preguntes plantejades realitzant inferències i expressant la seu opinió sobre el contingut.

4tVLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació de manera responsable i reconeixent que pot no ser fiable, amb les orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.

4tVLL.BL2.4 Utilitzar de manera autònoma les biblioteques d'aula i de centre i de manera guiada les biblioteques de l'entorn social pròxim per a buscar informació i seleccionar lectures personals i reconéixer i utilitzar de manera responsable els seus espais, respectant les normes de funcionament.

4tVLL.BL2.5 Participar de forma responsable en accions del Pla lector del centre, com ara apadrinaments lectors, clubs de lectura, etc., per a millorar la seu competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, en el desenrotllament d'algunes activitats.

BLOC 3. COMUNICACIÓ ESCRITA. ESCRIURE

4tVLL.BL3.1 Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, amb ajuda de guies i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, mantenint-ne l'estructura, amb un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.

4tVLL.BL3.2 Realitzar, per mitjà de procediments guiats, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb ajuda de guies i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.

4tVLL.BL3.3 Utilitzar, de manera guiada, l'escritura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escuta activa o la lectura reflexiva, reconeixent que pot no ser fiable, per mitjà de taules, quadros sinòptics, gràfics o ferramentes senzilles d'edició de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos o en les tasques d'aprenentatge utilitzant diversos recursos de forma responsable.

BLOC 4. CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

4tVLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos, detectant errors i resolent-ne els dubtes amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.

4tVLL.BL4.2 Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.

4tVLL.BL4.3 Reconéixer la concordança dels elements constitutius de l'oració per a construir oracions simples adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes per mitjà d'un procés guiat de reflexió individual i col·lectiva.

4tVLL.BL4.4 Diferenciar les característiques geogràfiques de les llengües d'Espanya per a reconéixer-les en produccions orals i escrites, pròpies o alienes, tant dins com fora de l'àmbit escolar.

4tVLL.BL4.5 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.

4tVLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.

4tVLL.BL4.7 Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions i ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de manera respectuosa i utilitzant el diàleg igualitari.

4tVLL.BL4.8 Interactuar i compartir amb supervisió continguts digitals a través de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC, aplicant bones formes de conducta, utilitzant un llenguatge no discriminatori i prevenint, denunciant i protegint a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

4tVLL.BL5.1 Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements que caracteritzen les novel·les, poesies, cançons i obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.

4tVLL.BL5.2 Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre la pròpia tradició cultural a través de la lectura o audició reflexiva dels textos literaris, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, amb orientacions de l'adult i l'ajuda dels seus companys, per a ampliar els seus coneixements, i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, reconeixent que la informació pot ser no fiable.

4tVLL.BL5.3 Escriure de manera col·laborativa, seguint guies i models i amb sentit estètic i creativitat, relats breus, poemes i obres de teatre senzilles que tracten temes del seu interès, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats al nivell.

4tVLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell i representacions teatrals, aplicant amb sentit estètic i creativitat les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.

CRITERIS D'avaluació 4t primària C. NATURALS

BLOC 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

4tCN.BL1.1 Formular conjectures o suggerir deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis o processos, relacionades amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia, determinar els conceptes clau i establir els mètodes i instruments més adequats.

4tCN.BL1.2 Obtindre, de forma autònoma, informació per mitjà de l'observació i l'experimentació sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions, i registrar esta informació per mitjà de textos utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.

4tCN.BL1.3 Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar la seua relació amb altres fets o la seua rellevància per a la salut a títol individual, social i mediambiental.

4tCN.BL1.4 Comunicar oralment i per escrit (text narratiu) les conclusions de l'experiència realitzada, fent referència a les estratègies seguides i utilitzant suport paper i/o digital.

4tCN.BL1.5 Participar en equips de treball i realitzar la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant el seu rol, fent aportacions, ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de forma respectuosa.

4tCN.BL1.6 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge, mantindre l'atenció mentres les realitza, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i demanar ajuda, si en necessita.

4tCN.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca, proposar un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.

BLOC 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT

4tCN.BL2.1 Identificar les transformacions que es produïxen en el propi cos per mitjà de l'observació d'un mateix i dels altres. 4tCN.BL2.2 Relacionar i adoptar hàbits posturals correctes per a previndre malalties funcionals.

4ºCCNN.BL2.2. Relacionar i adoptar hàbits posturals correctes per a prevenir malalties funcionals.

4tCN.BL2.3 Reconéixer emocions i sentiments propis i aliens en accions en diverses manifestacions del seu entorn pròxim, reflexionar i extraure conclusions per a expressar-los de forma respectuosa i creativa.

BLOC 3. ELS SERS VIUS

4tCN.BL3.1 Observar i identificar l'estructura interna i externa dels vertebrats i invertebrats, per mitjà de l'ús de material visual.

4tCN.BL3.2 Observar i identificar elements relacionats amb l'agricultura, el cultiu d'espècies i la seua atenció, especialment del fenomen de la fotosíntesi, a través de l'observació i experimentació.

4tCN.BL3.3 Observar i identificar les diferents relacions establides en els ecosistemes i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries, reconéixer accions de conservació i millora del medi ambient i proposar actuacions per a cuidar-les.

BLOC 4: MATÈRIA I ENERGIA

4tCN.BL4.1 Examinar i classificar materials per les seues propietats, per mitjà de l'observació i experimentació.

4tCN.BL4.2 Diferenciar formes d'energia així com algunes de les principals característiques i utilitats, justificant la necessitat del seu consum responsable.

4tCN.BL4.3 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconéixer el comportament dels cossos davant de la llum, la força de fregament i velocitat, respectant les normes d'ús, seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball 4 l'aula.

BLOC 5. LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

4tCN.BL5.1 Explorar i classificar màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, com per exemple molins, sénies, etc., i reconéixer la seua utilitat i els principis bàsics del seu funcionament i utilitzar diverses ferramentes respectant les normes de seguretat.

4tCN.BL5.2 Dissenyar i construir màquines utilitzant operadors i materials apropiats, proporcionar informació sobre quines estratègies han emprat i avaluar el resultat.

4tCN.BL5.3 Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, i d'alguns avanços de la ciència que milloren la salut i reconéixer la seua contribució a les necessitats humanes.

CRITERIS D'AVALUACIÓ 4t primària C. SOCIALS

BLOC 1: CONTINGUTS COMUNS

4tCS.BL1.1 Formular conjectures o suggerir deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis socials en la prehistòria i l'antiguitat i que ajuden a planificar la busca d'informació en determinades fonts.

4tCS.BL1.2 Obtindre informació de fonts primàries i secundàries de diferent naturalesa (textos, mapes, gràfics, obres d'art) per diversos mitjans, com ara l'observació directa o Internet, i registrar-la per mitjà de mitjans digitals i diversos procediments: resum, esquema, taula, imatges.

4tCS.BL1.3 Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar-ne la relació amb un altre fet o el significat en un determinat context històric o geogràfic.

4tCS.BL1.4 Planificar i realitzar una exposició ordenada i amb el suport de les TIC les conclusions de l'estudi d'un tema fent referència a les estratègies seguides per a arribar-hi, donar raons de per què s'han triat i mostrar la seua confiança en el seu ús.

4tCS.BL1.5 Mostrar confiança en els altres companys per a desenrotillar activitats conjuntes participant en la planificació, aportant idees constructives, escoltant les dels altres, animant a la participació i l'esforç de cada un per a aconseguir objectius comuns, reconeixent les seues aportacions i dialogant per a superar discrepàncies.

4tCS.BL1.6 Seguir instruccions de tasques d'aprenentatge mantenint l'atenció mentres les realitza adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, demanant ajuda si en necessita.

4tCS.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.

4tCS.BL1.8 Mostrar empatia i comprendre les formes de vida i actuació dels sers humans en la prehistòria i l'antiguitat posant en valor els seus èxits que van contribuir al progrés humà i la diversitat cultural que formen part del nostre patrimoni historicoartístic i qüestionar les situacions en què determinats grups patien les conseqüències de les desigualtats socials.

BLOC 2. EL MÓN EN QUÈ VIVIM

4tCS.BL2.1 Reconéixer les distorsions que té tot mapa al tractar de representar l'esfericitat de la Terra i com això condiciona la nostra visió esbiaixada del món.

4tCS.BL2.2 Utilitzar diverses variables meteorològiques per a descriure el temps local i d'altres llocs per mitjà de l'ús de mapes de temps o la lectura de la informació meteorològica de la premsa o d'espais televisius dedicats a la predicció meteorològica tractant d'establir alguna connexió entre el tipus de temps i la regió climàtica on es dóna.

4tCS.BL2.3 Descriure la distribució de les grans zones climàtiques a escala planetària fent referència al paper que exerciten els diversos factors del clima, especialment la latitud, i relacionant esta distribució amb la varietat dels principals biomes amb l'ajuda de mapes de diversa escala i fotografies que representen les seues principals característiques i utilitzant en la descripció el terme *clima* diferenciant-lo de *temps* de manera adequada.

4tCS.BL2.4 Reconéixer i anomenar en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua de la península Ibèrica, anomenant els rius principals i situant-los en un mapa físic de la península Ibèrica, i identificant els trams d'un riu i les seues característiques pel que fa a cabal i pendent a partir de l'observació directa, infografies o fotografies aèries.

4tCS.BL2.5 Descriure i comparar diversos paisatges costaners i d'interior de la península Ibèrica i identificar els canvis que han experimentat com a resultat de processos naturals (erosió i sedimentació) i l'acció humana a partir de l'anàlisi d'imatges aèries o digitals obtingudes en distints moments.

BLOC 3. VIURE EN SOCIETAT

4tCS.BL3.1 Identificar l'exercici o la vulneració d'algunes de les llibertats, drets i deures que emanen de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'Autonomia a partir d'experiències pròximes o de fets arreplegats en els mitjans de comunicació.

4tCS.BL3.2 Descriure i situar en un mapa l'organització territorial de l'Estat espanyol derivada de la Constitució: comunitats autònombes, províncies i municipis i les seues principals competències des del punt de vista dels serveis bàsics al ciutadà.

4tCS.BL3.3 Comparar l'estructura organitzativa derivada de la divisió de poders de la UE amb la d'Espanya.

4tCS.BL3.4 Comparar l'evolució demogràfica de diversos països o regions assenyalant els factors de la natalitat i mortalitat que intervenen per a explicar les diferències i similituds.

4tCS.BL3.5 Reconéixer com l'arribada a un nou país afecta els immigrants en aspectes com l'aprenentatge d'una nova llengua i costums, el canvi d'ocupació o d'estatus social o el sentiment de ser acollit o rebutjat i com això està relacionat amb la cohesió social.

4tCS.BL3.6 Localitzar la producció d'alguns béns que consumim fent referència a factors climàtics i als recursos minerals del sòl i el subsòl de la regió on han sigut produïts o elaborats.

4tCS.BL3.7 Diferenciar entre aquelles empreses que operen en l'àmbit local o nacional de les multinacionals que ho fan en distints països dividint el procés productiu en distintes localitzacions per a obtindre el major benefici.

4tCS.BL3.8 Distingir diferents senyals de circulació i classificar-los segons les seues característiques i el tipus d'actuacions que impliquen en els seus desplaçaments habituals.

BLOC 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS

4tCS.BL4.1 Ordenar cronològicament i representar la informació sobre fets històrics rellevants de la prehistòria, com ara el pas de les societats de caçadors i recol·lectors a la d'agricultors i ramaders, i de l'antiguitat, com ara la difusió de la cultura grega o la romanització a partir de diverses fonts, i utilitzar convencionalismes cronològics de manera apropiada per a descriure o narrar fets d'estos períodes, identificant-ne les successions, la simultaneïtat i la duració.

4tCS.BL4.2 Descriure alguns processos i fets històrics de la Prehistòria i l'Antiguitat que van tindre lloc en a la península Ibèrica i altres parts del món, identificar les característiques de les societats estudiades (formes de vida, organització social i política, cultura) i reconéixer la importància de canvis com la invenció i difusió de l'agricultura, de l'escriptura, la creixent diferenciació social, el sorgiment de formes d'organització política o la romanització.

4tCS.BL4.3 Seleccionar informació rellevant sobre fets de la prehistòria i de l'antiguitat i fer deduccions senzilles sobre aspectes com l'ús de certs objectes i tecnologies, l'organització social i política, els seus mitjans de subsistència o les produccions artístiques per mitjà de mapes històrics, reproduccions d'obres d'art, restes arqueològiques, la visita a museus, conjunts monumentals o edificis singulars, i assumir la dificultat de la seua interpretació.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN 4º primaria VALORES**BLOQUE 1. LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONAL**

4ºVSC.BL1.1 Explicar la propia identidad personal, mostrando una imagen positiva y respetuosa de sí mismo que identifica el propio estilo personal, a partir de las propias experiencias y de las valoraciones de los demás, y expresarla mediante un lenguaje adecuado y diferentes medios de representación.

4ºVSC.BL1.2 Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en la habilidad de prever las consecuencias de las palabras o actos propios y de los demás ante una determinada situación o problema, para analizar las consecuencias de los mismos, superar obstáculos y tomar mejores decisiones.

4ºVSC.BL1.3 Planificar la realización de un producto o una tarea, original o innovadora, proponiendo un plan ordenado de acciones seleccionando los materiales y evaluando el proceso y la calidad del resultado con ayuda de guías para la observación.

4ºVSC.BL1.4 Participar en equipos de trabajo realizando la parte de la tarea que le corresponde para alcanzar metas comunes, aceptando su rol, haciendo aportaciones y ayudando a los otros miembros del grupo y expresando sus emociones ante los conflictos.

BLOQUE 2. LA COMPRENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES

4ºVSC.BL2.1 Expresar, coordinando gestos y palabras apropiados, sus emociones y sentimientos en sus conversaciones y diálogos y utilizar un vocabulario emocional preciso cuando narra sus experiencias o expresa sus ideas y opiniones en asambleas y coloquios escolares.

4ºVSC.BL2.2 Escuchar con atención a su interlocutor interpretando sus emociones y sentimientos y comprender cómo influyen en sus ideas y opiniones cuando los expresa en conversaciones y coloquios escolares.

4ºVSC.BL2.3 Participar individualmente en la resolución de conflictos habituales de su entorno inmediato, analizando las situaciones que los producen y proponiendo alternativas a través de la reflexión y el diálogo.

4ºVSC.BL2.4 Hacer y rechazar peticiones y expresar su disconformidad o desagrado eligiendo el momento y la forma más oportuna y respetuosa y manteniendo la calma ante los obstáculos y malentendidos.

4ºVSC.BL2.5 Participar de manera ordenada en un diálogo, aceptando las opiniones de los compañeros y expresando las propias de manera clara y precisa.

BLOQUE 3. LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES CÍVICOS

4ºVSC.BL3.1 Identificar los usos de los servicios públicos y bienes comunes del entorno próximo, reconociendo en qué aspectos afectan la vida de las personas.

4ºVSC.BL3.2 Reconocer los derechos de libre expresión y opinión, libertad de pensamiento, de conciencia y de religión en situaciones de su entorno social y a través de los medios de comunicación, evitando expresiones y comportamientos discriminatorios en sus actividades cotidianas.

4ºVSC.BL3.3 Reconocer los valores propios y de los demás en situaciones concretas que planteen problemas morales que se puedan producir en sus relaciones interpersonales y en el ámbito social próximo, expresando juicios morales sobre las mismas.

4ºVSC.BL3.4 Identificar las reglas de la democracia y de los valores cívicos, en su entorno próximo y a través de los medios de comunicación, analizando cómo se manifiestan en diferentes situaciones del ámbito escolar y social.

4ºVSC.BL3.5 Utilizar de forma responsable las fuentes de energía, agua y electricidad, en el entorno familiar, escolar y social próximo, analizando las causas y consecuencias que determinadas acciones provocan en ellas, proponiendo mejoras en su utilización.

4ºVSC.BL3.6 Participar de manera responsable en simulaciones sobre la aplicación de primeros auxilios básicos ante accidentes de personas que se puedan producir en el entorno familiar o escolar, proponiendo acciones preventivas que contribuyan a evitarlos.

4ºVSC.BL3.7 Analizar el papel de la publicidad como instrumento para fomentar el consumo de productos, estableciendo la necesidad de reflexionar sobre su uso para favorecer un consumo responsable.